

**№3-ақпарат нысаны бойынша ақпараттық технологияларды пайдалану
туралы есепті толтыру бойынша****НҰСҚАУЛЫҚ****Жалпы ережелер**

№3-ақпарат нысаны бойынша мәліметтерді меншік нысандары мен санына қарамастан барлық заңды тұлғалар және олардың құрылымдық бөлімшелері табыс етеді.

№3-ақпарат (жылдық) нысанын табыс ету мерзімі – есепті жылдан кейінгі 15 наурызға дейін, мемлекеттік статистика органдарына Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің 2006 жылғы 16 маусымдағы №20-г бұйрығымен бекітілген статистикалық нысандардың тиісті бланктерінде табыс етіледі.

Нысанның мекен-жай бөлігінде есеп беретін ұйымның толық атауы белгіленген тәртіпте тіркелген құрылтай құжаттарына сәйкес көрсетіледі, ал заңдық мекен-жайы статистикалық картаға сәйкес кәсіпорынның сәйкестендірме коды (КҰЖС) қойылады.

Деректер нысанда көрсетілген өлшем бірліктерде келтіріледі.

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) - ақпаратты пайдаланушылардың мүддесіне қарай жинау, өңдеу, сақтау, тарату, бейнелеу және пайдалану мақсатында біріктірілген өндірістік процестер мен бағдарламалық-техникалық құралдар әдістерінің жиынтығы.

Ауқымды ақпараттық желі жер шарының кез келген нүктесінде орналасқан, телефон компаниялары немесе байланыстың басқа да кәсіпорындары беретін алыс байланыс арналармен өзара байланысқан электрондық-есептеуіш машиналарының (ЭЕМ) жиынтығын қамтиды. Ауқымды ақпараттық желі пайдаланушылардың өзара ақпаратпен алмасуын, техникалық және бағдарламалық құралдарды, ақпараттық ресурстарды бірігіп қолдануын қамтамасыз етеді. Ауқымды желі жалпыға ортақ (Интернет, электрондық пошта, аудио, - бейнеконференциялар) және мамандандырылған (корпоративтік немесе ведомстволық) болуы мүмкін. Егер компьютер бір немесе бірнеше жақын орналасқан үйлердегі жеке компьютерлерге ақпарат беріп, ақпарат ала алса, онда ол қандай жабдық қолданылып тұрғанына, бағдарламалық қамтамасыз етілуіне, ақпаратпен алмасу хаттамалары мен регламенттеріне қарамастан ауқымды желіге қосылған деп саналады.

Жергілікті есептеу желісі – бір немесе бірнеше жақын орналасқан үйлер шегінде цифрлық деректерді берудің бір немесе бірнеше автономдық жоғары жылдамдықты арналарымен біріктірілген компьютерлер тобы және шалғай жабдық.

Веб-сайт – дизайны қайталанып отыратын, мағынасы бойынша біріктірілген, навигациялық және нақтылы бір веб-серверге орналасқан веб-беттер жиынтығы.

Маршруттауыш - әртүрлі желілік мекен-жайлары бар жергілікті желілер арасында трафикті қамтамасыз етуші құрылғы.

Сервер – ақпарат желілерінде – ақпарат алмасу мақсатында өз қызметтеріне немесе ресурстарына қашықтан қатынауды ұсынатын компьютер немесе бағдарламалық жүйе.

Интернет желісі – ауқымды ақпараттық желі, оның бөліктері TCP/IP хаттамасында негізделген бірыңғай мекен-жай кеңістігі арқылы бір-бірімен қисындық байланысқа түскен. Интернет көптеген өзара байланысқан компьютер желілерінен тұрады және компьютерлерге, электрондық поштаға, хабарландыру тақталарына, деректер базасына және пікір-талас топтарына қашықтан қатынауды қамтамасыз етеді.

Интранет – жеке ішкіфирмалық немесе фирмааралық (корпоративтік) компьютер желісі, ол Интернет желісіне қатынай алады, Интернет технологиясын өзіне пайдалана алу арқасында кең мүмкіншіліктерге ие болған, бірақ өзінің ресурстарына сыртқы пайдаланушылар тараптарының қатынауынан қорғалған.

Экстранет – (“экстра” ол “сыртқы”, “тысқы” деген ұғымды білдіреді) бірлескен бірнеше (екі және одан көп) интражелілерін көрсетеді. Экстражелілері құрамына бизнес бойынша серіктестердің интражелілерімен қатар, бір ұйымдағы әртүрлі бөлімшелердің интражелілері де кіреді. Тұжырымдамалық экстражелісі дегеніміз – қажетсіз енуден қорғау үшін биік қабырғасы бар Интернет ішіндегі “тоннель” немесе мүмкіндікті желі.

Құрылымдық кабельдік жүйе (ҚКЖ) дегеніміз – жалпы белгіленген талаптарға сай салынған бір үйде/үйлер кешенінде телекоммуникациялық белгілер беретін орта және кабель, коннекторлар, біріктіретін баусымдар, кросс-панельдер, ақпараттық розеткалар және басқа жабдық кіретін кешен.

1-бөлім. Ақпараттық технологияларды пайдалану

Осы бөлімде ұйым ақпараттық және телекоммуникациялық технологияларды пайдалану туралы мәліметтерді бейнелейді, сондай-ақ оларды келесі жылы пайдалану туралы ықыласын білдіреді. Қойылған сұраққа оң жауап болған жағдайда тиісті бағанға «1» саны қойылады, ал кері жағдайда «0» қойылады.

1-бағанда есепті жылы ұйым ақпаратты-коммуникациялық технологияны қолданған болса онда «1» саны қойылады.

01 жолы бойынша барлық типтегі дербес компьютерлерді (ДК) пайдалану көрсетіледі.

02-жол бойынша жергілікті есептеу желісін пайдалану көрсетіледі.

03-жол бойынша электрондық поштаны пайдалану көрсетіледі. Сонымен бірге ұйым үйінің ішінде қызметкерлер арасындағы байланыс үшін пайдаланылатын ішкі электрондық пошта, сондай-ақ хабарламаларды беру үшін пайдаланатын технологиялардың, хаттамалардың және байланыс арналарының түрлеріне қарамастан қашық компьютерлермен хабарламалар алмасуды қамтамасыз ететін сыртқы электрондық пошта ескерілуі тиіс.

04-жол бойынша ұйым қызметкерлерінің Интернет желісіне қатынауын көрсетеді.

05-09 жол бойынша қатынаулар төмендегілер арқылы: ұқсас модемдер, ADSL желісі, өткізу мүмкіншілігі 2 Мб/сек. дейін байланыстың тұрақты желісі, өткізу мүмкіншілігі 2 Мб/сек. және одан көп байланыстың тұрақты желісі, сондай-ақ басқалар қойылады.

10-жол бойынша интражелісін пайдалану көрсетіледі.

11-жол бойынша экстражелісін пайдалану көрсетіледі.

12-жол бойынша байланыстың еншілі арналарын пайдалану көрсетіледі, сонымен бірге жеке арналар мен қоса, байланыс қызметін көрсететін кәсіпорындардан немесе келісім-шарт негізінде басқа да кәсіпорындар мен ұйымдардан жалға алынған арналар көрсетіледі.

13-жол бойынша өз қызметі туралы ақпараттарды жариялайтын және оны тұрақты түрде жаңартып отыратын Интернет желісінің ең болмағанда бір меншікті беті көрсетіледі. Ұйымның беті бірегей мекен-жайды көрсетуі тиіс, оны желіні пайдаланатын әрбір адам қолдана алатындай болғаны жөн.

14-жол бойынша жерсеріктік байланыс қызметтерін пайдалану көрсетіледі.

15-жол бойынша ұйымдардың пайдаланған құрылымдық кабельдік жүйесі (ҚКЖ) көрсетіледі.

16-жол бойынша ERP, CRM және басқа да осы сияқты корпоративті ақпараттық жүйелерді пайдалану көрсетіледі.

17-жол бойынша принтерлерді пайдалану көрсетіледі.

2-бағанда егер кәсіпорын ақпараттық-коммуникациялық технологияны оның бұрын пайдаланғандығына немесе оларды енгізуді тек қана жоспарлап отырғандығына қарамастан келесі жылға жоспарлап отырса «1» саны көрсетіледі.

2-бөлім. Дербес компьютерлердің және ақпараттық-есептеу желілерінің нақты бары

Бұл бөлімді есепті жылы барлық типтегі ЭЕМ пайдаланған ұйымдар толтырады.

01-жол бойынша ұйымда есепті жылдың соңында пайдаланылған ДК жалпы саны көрсетіледі. Оған ұйымның балансында болған, жалға, пайдалануға, иелік етуге, сондай-ақ өзге де жағдайларда жұмыстарды өндіру үшін алынған компьютерлер қосылады.

02-жол бойынша 01 жол бойынша ескерілген ДК жалпы санынан ұйымның жергілікті есептеу желілерінің құрамына кіретін дербес компьютерлердің саны көрсетіледі. Егер жергілікті есептеу желілерінің құрамында дербес компьютерлер жоқ болса, онда бұл жолдардың маңыздылығы нөлге тең.

03-жол бойынша тікелей немесе жергілікті желілер шлюзі арқылы ауқымды ақпараттық желілерге қосыла алатын ДК жалпы саны көрсетіледі. Осылайша, қашықтағы байланыстың электрондық арналарын қолдана отырып ақпарат ала алатын және/немесе ақпарат бере алатын компьютерлердің жалпы саны есептеледі.

04-жол бойынша 03-жолдан ауқымды Интернет желісіне қосыла алатын ДК жалпы саны белгіленеді.

05-жол бойынша таратудың бір немесе бірнеше түрін: телефондық, телеграфтық, факсимильдік, IP-адресітеуді (Интернет, ЖЕЖ) және құжаттық хабарлаудың басқа да түрлерін пайдалану арқылы деректер беруді қамтамасыз ететін телекоммуникациялық жабдықтың саны көрсетіледі. Соның ішінде: **06-жол бойынша** – коммутаторлар, **07-жол бойынша** – маршруттауыштар, **08-жол бойынша** - өзгелер (факс, модем және т.с.с.) көрсетіледі.

09-жол бойынша – ақпараттарды алмасу мақсатында өздерінің қызметтеріне немесе ресурстарға жеке қосылуды қамтамасыз ететін ақпараттық желілердегі серверлер саны көрсетіледі.

10-жол бойынша – үзбей қоректендіру көздерінің саны көрсетіледі.

11-жол бойынша – ұйымның Интернет желісіндегі Web-сайтының нақты бары көрсетіледі.

3-бөлім. Ақпараттық технологияларды пайдалануды тежеуші факторлар

Бұл бөлімді есепті жылы ақпараттық технологияларды пайдаланғандығына не пайдаланбағандығына, келесі жылы оның пайдалану жоспарланып отырғандығына немесе оларды енгізу перспективасы мүлде қарастырылмағандығына қарамастан барлық ұйымдар толтырады.

Осы бөлімде Интернет желісін қоса ЭЕМ-ның барлық түрлерін және ауқымды ақпарат желілерін пайдалануды тежеуші себептер бағаланады. Бұл факторлар ЭЕМ-нің барлық түрлерін және желілерін ұйымда жеткілікті кең пайдаланбаудың, сондай-ақ пайдаланатын есептеу техникалары мен телекоммуникациялар желілері сапасының қазіргі талаптарға және технологияның даму деңгейіне сәйкес келмеудің себептері болуы мүмкін.

1-бағанда барлық типтегі есептеу техникаларын пайдалануды тежеуші факторлар бағаланады;

2-бағанда - ауқымды ақпараттық желілер, Интернет желісін қоса.

Аталған себептердің (01-11 жолдар) маңыздылығы үш балдық шәкілмен бағаланады:

елеусіз немесе маңыздылығы аз – 1-код;

елеулі – 2-код;

негізгі немесе шешуші – 3-код.

4-бөлім. Интернет желісін және басқа да ауқымды ақпараттық желілерді пайдалану мақсаттары

Бұл бөлімді Интернет желісін және/немесе басқа да ауқымды ақпараттық желілерді есепті жылы пайдаланған немесе келесі жылы пайдалануды жоспарлап отырған ұйымдар ғана толтырады.

01-11-жолдарда ауқымды ақпараттық желілерді пайдалану мақсаттары атап көрсетілген. Әрбір жол бойынша 1-бағанда «1» мәні қойылады, егер есепті жылы ұйым желілерді тиісті мақсатқа жету үшін пайдаланса, ал қарама-қарсы жағдайда «0» қойылады. Осыған ұқсас 2-бағанда «1» қойылады, егер ұйым желілердің бұрын пайдаланғандығына не пайдаланбағандығына немесе оларды осы мақсатта пайдалануды бастау тек жоспарланып отырғандығына қарамастан оларды келесі жылы тиісті мақсатқа жету үшін пайдалануды жоспарлап отырса, ал қарама-қарсы жағдайда «0» қойылады.

01-04-жолдарда жалпы сипаттағы мақсаттары аталған.

01-жол – ұйымның қызметі үшін тиімді немесе қажет қандай да болмасын ақпаратты желілер бойынша іздеу;

02-жол – қашықтағы пайдаланушылармен байланыс үшін электрондық поштаны пайдалану (электрондық үлгіде мәтіндік хабарламалармен алмасу). 02-жолды 1-бөлімнің 03-жолында тиісті бағандар бойынша «1» мәнін қойған ұйымдар ғана толтырады;

03-жол - электрондық түрдегі ақпараттармен алмасу, әртүрлі пішімдегі файлдарды қабылдау және/немесе беру (мәтіндер, деректер, кестелер, ЭЕМ-ге арналған бағдарламалар және т.б.).

04-жол – ұйым үшін персонал іріктеу. Осы мақсатта жұмыспен қамту қызметтерінің, рекрутингтік агенттіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының және осындай қызметтер ұсынатын басқа ұйымдардың Веб-сайттарындағы ұсыныстарды іздестіру ретінде, сондай-ақ бос орындар туралы мәліметтерді өз Веб-сайтында немесе басқа кәсіпорындар мен ұйымдар сайттарында жариялау пайдаланылуы мүмкін.

05-07-жолдарда Сіздің кәсіпорынның жеткізушілерімен байланысқа шығу үшін ауқымды ақпараттық желілерді пайдалану мақсаттары келтірілген:

05-жол – Сіздің кәсіпорын үшін керек өнімдер (қызметтер), бағалар, жеткізушілер, жеткізу шарттары және т.с.с. туралы мәліметтерді іздеу және алу;

06-жол – Сіздің кәсіпорынның өнімдерді (қызметті), олардың сапасын және санын, мерзімі мен жеткізу шарттарын және т.с.с. қажеттіліктері туралы мәліметтер ұсыну.

07-жол – желі бойынша қажет өнімге (қызметке) тапсырыс желілері бойынша ресімдеу және тапсыру. Осы мақсатта өнімді жеткізуші өз Веб-сайтында өнімдерді ұсынатын мүмкіндіктерді пайдалана алады.

08-12-жолдарда желілерді Сіздің өнімдер мен қызметті тұтынушылармен байланыстыру үшін желілерді пайдалану мақсаттары аталған:

08-жол – Сіздің кәсіпорын, оның қызметі, өнімдері, көрсететін қызметтері, бағалары, сатып алу шарттары, жарнамалар және қандай да болмасын мәліметтер туралы ақпараттар ұсыну;

09-жол – желілер бойынша Сіздің өнімдерге (қызметке) тапсырыс алу. Осы мақсатта кәсіпорынның Веб-сайтында ұсынылатын арнайы мүмкіндіктерді пайдалануға болады.

10-жол – өнімдерді онлайндық жеткізу;

11-жол – мұнда электрондық түрде жеткізілетін, өнімдер желісі бойынша жаңартылған, тұтынушыларға кеңес беруге байланысты қызмет көрсетулер есепке алынады. Мысалы, пайдаланушыларға бағдарламалық өнімдердің жаңа нұсқасын немесе деректер базасын салып жіберу, сын-пікірлерді жинау және тұтынушылардың тілегін жинау, жанжал жағдайларды шешу және т.б.

12-жол – дистанциялық оқыту.

13-14 жолдарда – мемлекеттік органдармен байланыс үшін желілерді пайдалану мақсаттарын аудару.

13-жол – мемлекеттік басқару органдарынан ақпараттар алу;

14-жол – мемлекеттік басқару органдарымен операциялар жүргізу.

15-жол – банктік Интернет-операциялар үшін желілерді пайдалану мақсаттары немесе басқа да қаржылық қызмет операцияларына қатынас алу келтірілген.

16-18-жол – Интернет-дүкендер, электрондық каталогтар, электрондық биржалар сияқты, электрондық коммерция үшін желілерді пайдалану мақсаттары келтірілген.

5-бөлім. Ақпараттық технологияларға жұмсалған шығындар

01-жол бойынша ақпараттық технологияларды әзірлеуге, сатып алуға, енгізуге және пайдалануға жұмсалған жалпы шығындар көрсетіледі.

02-жол бойынша ұйымның есептеу техникасын сатып алуға жұмсаған шығындары көрсетіледі, оның құрамына бағдарламалық қамтамасыз етуді өз күшімен әзірлеу үшін қажетті, сондай-ақ оқытуды жүргізу үшін бөлмелерді жабдықтау үшін арнайы сатып алынған есептеу техникасына жұмсалған шығындарды қоса барлық типтегі ЭЕМ-ді, шалғай жабдықты (принтерлерді, сканерлерді, мұрағаттық көшірмеге арналған құрылғыларды, қосымша мониторларды, дискілерді және т.с.с.), желілік жабдықты (модемдерді, концентраттарды, маршруттауыштарды, желілік кабельдерді және т.с.с.), ЭЕМ-ге арналған жинақтауыштарды сатып алуға жұмсалған шығындар кіреді. Техникалық құралдарды орнатуға, реттеуге, қосуға және қызмет көрсетуге жұмсалған шығындар осы жол бойынша ескеріледі, егер олар есептеуіш техникасын жеткізу шартының құрамды бөлігі болатын болса және техниканың құны мен тиісті қызметтерге жұмсалған шығындарды ажырату мүмкін емес болса.

03-жол бойынша барлық типтегі дайын бағдарламалық құралдарды сатып алуға жұмсалған шығындар көрсетіледі. Сатып алынған бағдарламалық құралдарды бейімдеуге және сүйемелдеуге, сондай-ақ оларды пайдалану үшін қызметкерлерді оқытуға жұмсалған шығындар осы жол бойынша көрсетіледі, егер осындай қызмет көрсету бағдарламалық қамтамасыз етуді жеткізу шартының құрамды бөлігі болатын болса және осы шарт шеңберінде бағдарламалық құралдардың құны мен тиісті қызметтерге жұмсалған шығындарды ажырату мүмкін болмаса. Дайын бағдарламалық құралдарды сатып алу қандай да болмасын тәсілмен ресімделуі мүмкін.

04-жол бойынша есепті жылы ұйымның байланыс қызметіне ақы төлеуге жұмсаған шығындары: Интернет желісінің және басқа да ауқымды желілердің (провайдерлерінің) қызметтеріне ақы төлеуге жұмсалған шығындар, сондай-ақ ұйымның өз мұқтаждарына арналған қашықтағы байланыстың бөлінген арналарын тартуға және пайдалануға жұмсалған шығындар, деректерді беру қызметіне және телематикалық қызметтерге соның ішінде IP-телефония, телекс қызметі, факсимильдік қызмет, бейнетекс қызметі), дестелерді коммутациялаумен бірге жүретін беріліс желілеріне, олардан – Интернетке, соның ішінде бөлінген желілерге, коммутациялайтын желілерге, ADSL технологиялары бойынша, электрондық пошта және өзге де қызметтерге кеткен шығындар көрсетіледі. Бұл жол бойынша пошта қызметтеріне қалааралық, халықаралық телефон және ұялы байланыс қызметтеріне кеткен шығындар есептелмейді.

05-жол бойынша ұйымның ақпараттық технологияларды дамытуға және пайдалануға байланысты қызметкерлерді оқытуға жұмсаған шығындары ескеріледі. Көлденең ұйымдардың және есеп беруші ұйыммен шарт жасасқан мамандардың, сондай-ақ есеп беруші ұйым қызметкерлерінің, егер оқыту олардың лауазымдық міндеттеріне кірмесе және бөлек ақы төленетін болса, қызметкерлерді оқыту үшін жұмсалған шығындар есепке алынуы тиіс.

06-жол бойынша есеп беруші ұйыммен жасасқан шарт бойынша көлденең ұйымдардың, сондай-ақ жеке тұлғалардың – сырттан қызметті қоса атқарушылардың немесе жұмыстарды азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт бойынша орындаған қызметкерлердің ақпараттық технологиялармен байланысты көрсеткен қызметтеріне ақы төлеуге жұмсалған шығындар ескеріледі. Бұл жол бойынша байланыс қызметтері және қызметкерлерді оқыту ескерілмейді.

Ақпараттық технологиялармен байланысты қызметтерге мыналар жатады:

компьютерлік техникалық құралдар бойынша, оларды сатып алумен, орнатумен және пайдаланумен байланысты консультациялық қызметтер.

бағдарламалық қамтамасыз ету бойынша консультациялық қызметтер;

ақпараттық қамтамасыз ету және деректерді өңдеу бойынша консультациялық қызметтер, ақпараттық қамтамасыз етуді ұйымдастыру (ақпаратты жинау жүйелерімен, кіру және шығу нысандарымен, нормативтік-техникалық және құқықтық қамтамасыз етумен);

деректер базасының өзін қалыптастыруды қоса автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді, ғылыми зерттеулерге арналған жүйелерді, деректердің компьютерлік базасы негізінде жобалау және басқару жүйелерін әзірлеу қызметтері;

электрондық есептеуіш машиналарын және сонымен бірге пайдаланылатын шалғай жабдықты жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер;

тұтынушының тапсырысы бойынша жүйелік және қолданбалы бағдарламалық құралдарды әзірлеу бойынша қызметтер;

ақпараттық технологиялармен байланысты өзге де қызметтер.

07-жол бойынша бұрынырақ 02-06-жолдарда ескерілмеген ақпараттық технологияларға жұмсалған өзге де шығындар көрсетіледі. Өзге де шығындар құрамында сондай-ақ өз күшімен бағдарламалық құралдарды әзірлеуге жұмсалған шығындар ескеріледі, оларға кіреді:

бағдарламалық құралдарды әзірлейтін тізімдік және де тізімдік емес құрам қызметкерлерінің еңбегіне ақы төлеуге жұмсалған шығындар;

жоғарыда аталған қызметкерлер санатының еңбегіне ақы төлеуге жұмсалған шығындардан заңмен белгіленген нормалар бойынша мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру органдарына, зейнетақы қорына, мемлекеттік жұмыспен қамту қорына арналған міндетті аударымдар;

1-бағанның 01-жолының деректері 1-бағанның 02-07 жолдарының деректеріне тең болуы тиіс.

08-12-жолдар бойынша есеп беруші ұйымның қаржыландыру көздері бойынша ақпараттық технологияларға жұмсаған шығындары көрсетіледі: 08-жол – есеп беруші ұйымның меншікті қаражаты есебінен; 09-жол – республикалық бюджет қаражаты есебінен; 10-жол – жергілікті бюджет қаражаты есебінен; 11-жол – шетелдік инвестициялар, 12-жол – дамыту институттарының қаражаты. 08-12-жолдардың жиынтығы 01-жолдың деректеріне тең болуы тиіс.

6-бөлім. Ұйым қызметкерлерінің саны

01-жол бойынша есепті жылдың соңындағы тізімдік құрамдағы қызметкерлердің саны ескеріледі. Жұмысты қоса атқарушылық және азаматтық-құқықтық шарттар бойынша орындаған қызметкерлер тізімдік санға кірмейді.

02–10-жолдар бойынша жұмыспен қамту Сыныптауышына сәйкес есепті жылдың соңында тізімдік құрам қызметкерлерінің санынан (01-жолдан) біліктілік деңгейі әртүрлі және мамандықтары (айналысатын жұмыстары, кәсіптері) әртүрлі мамандардың саны көрсетіледі.

02 және 08-жолдар жиынтығының деректері 01-жолдың деректерінен аспауы қажет.

02-жол бойынша есепті жылдың 31 желтоқсанына біліктілігі жоғары деңгейдегі мамандардың тізімдік саны көрсетіледі.

03-жол бойынша 02-жолдан жүйелік әкімшіліктердің саны көрсетіледі.

04-жол бойынша 02-жолдан компьютерлік жүйелерді әзірлеушілердің саны көрсетіледі.

05-жол бойынша 02-жолдан жүйелік бағдарламамен қамтамасыз ететін программистердің тізімдік саны туралы деректер көрсетіледі.

06-жол бойынша 02 жолдан қолданбалы бағдарламамен қамтамасыз ететін программистердің саны көрсетіледі.

07-жол бойынша 02-жолдан инженер-электроншылардың, байланыс және прибор жасау бойынша инженерлердің саны көрсетіледі.

1-бағанның 03-07жолдар жиынтығының деректері 1-бағанның 02 жолындағы мәннен аспауы керек.

08-жол бойынша есепті жыл соңына біліктілігі орта деңгейдегі мамандардың тізімдік саны көрсетіледі.

1-бағанның 09-10 жолдар жиынтығының деректері 1-бағанның 08-жолындағы мәннен аспауы керек.

09-жол бойынша 08-жолдан ЭЕМ-ге және басқа компьютерлік құрылғыларға қызмет көрсететін техниктер мен операторлардың тізімдік саны көрсетіледі.

10-жол бойынша 08-жолдан телекоммуникациялар бойынша техник-электроншылар мен техниктердің саны көрсетіледі.

11-жол бойынша 01-жолдан компьютерлерді пайдаланатын қызметкерлердің саны көрсетіледі.

12-жол бойынша Интернет желісін пайдаланатын қызметкерлердің саны көрсетіледі.

**Инструкция
по заполнению отчета об использовании информационных технологий
по форме №3 информ**

Общие положения

Сведения по форме №3 – информ представляют все юридические лица и их структурные подразделения, независимо от форм собственности и численности.

Срок представления формы №3 –информ (годовая) - не позднее 15 марта следующего за отчетным годом, в органы государственной статистики на соответствующих бланках статистических форм, утвержденных Приказом Агентства РК по статистике от 16 июня 2006 года №20-г.

В адресной части формы указывается полное наименование предприятия в соответствии с учредительными документами, зарегистрированными в установленном порядке, юридический адрес, в соответствии со статкартой проставляется идентификационный код предприятия (ОКПО).

Данные приводятся в тех единицах измерения, которые указаны в форме.

Информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) – совокупность методов, производственных процессов и программно-технических средств, интегрированных с целью сбора, обработки, хранения, распространения, отображения, и использования информации в интересах ее пользователей.

Глобальная информационная сеть охватывает совокупность электронно-вычислительных машин (ЭВМ), которые могут быть расположены в любых точках земного шара, связанных между собой каналами дальней связи (коммутируемыми или выделенными), предоставляемыми телефонными компаниями или другими предприятиями связи. Глобальная информационная сеть обеспечивает пользователям возможность обмениваться информацией, совместно использовать технические и программные средства, информационные ресурсы. Глобальная сеть может быть как общедоступной (Интернет, электронная почта, аудио-, видеоконференции), так и специализированной (корпоративной или ведомственной). Если компьютер может получать или отправлять информацию на удаленные компьютеры, расположенные вне пределов одного или нескольких соседних зданий, то он считается подсоединенным к глобальной сети независимо от используемого оборудования, программного обеспечения, протоколов и регламентов информационного обмена.

Локальная вычислительная сеть - группа компьютеров и периферийное оборудование, объединенные одним или несколькими автономными высокоскоростными каналами передачи цифровых данных в пределах одного или нескольких близлежащих зданий.

Веб-сайт - совокупность веб-страниц с повторяющимся дизайном, объединенных по смыслу, навигационно и физически находящихся на одном веб-сервере.

Маршрутизатор - устройство, обеспечивающее трафик между локальными сетями, имеющими разные сетевые адреса.

Сервер - в информационных сетях - компьютер или программная система, предоставляющие удаленный доступ к своим службам или ресурсам с целью обмена информацией.

Сеть Интернет - глобальная информационная сеть, части которой логически взаимосвязаны друг с другом посредством единого адресного пространства, основанного на протоколе TCP/IP. Интернет состоит из множества взаимосвязанных компьютерных сетей и обеспечивает удаленный доступ к компьютерам, электронной почте, доскам объявлений, базам данных и дискуссионным группам.

Интранет – частная внутрифирменная или межфирменная (корпоративная) компьютерная сеть, обладающая расширенными возможностями благодаря использованию в ней технологий Интернета, имеющая доступ в сеть Интернет, но защищенная от доступа к своим ресурсам со стороны внешних пользователей.

Экстранет («экстра» означает «внешний», «наружный») представляет собой объединение нескольких (двух и более) интрасетей. В состав экстрасети могут входить как интрасети партнеров по бизнесу, так и интрасети различных подразделений одной организации. Концептуально экстрасеть представляет собой «тоннель» или виртуальную сеть внутри Интернета с высокими стенами для защиты от нежелательного проникновения.

Структурированная кабельная система (СКС) – среда передачи телекоммуникационных сигналов в одном здании/комплексе зданий, построенном по общепринятым стандартам, представляет собой комплекс, в который входят кабель, коннекторы, соединительные шнуры, кросс-панели, информационные розетки и другое оборудование.

Раздел 1. Использование информационных технологий

В данном разделе предприятие отражает сведения об использовании информационных и телекоммуникационных технологий, а также о намерениях по их использованию в будущем году. В случае положительного ответа на поставленный вопрос в соответствующей графе проставляется «1», в противном случае в этой графе проставляется «0».

В графе 1 показывается «1», если в отчетном году в организации использовались информационно-коммуникационные технологии.

По строке 01 указывается использование персональных компьютеров (ПК) любых типов.

По строке 02 указывается использование локальных вычислительных сетей.

По строке 03 указывается использование электронной почты. При этом должны учитываться как внутренняя электронная почта, используемая для связи между сотрудниками внутри здания или нескольких близлежащих зданий организации, так и внешняя, обеспечивающая обмен сообщениями с удаленными компьютерами, независимо от видов используемых для передачи сообщений технологий, протоколов и каналов связи.

По строке 04 показывается доступ сотрудников организации к сети Интернет.

По строкам 05-09 проставляется доступ через: аналоговые модемы, сеть ADSL, стационарную линию связи с пропускной способностью до 2 Мб/сек, стационарную линию связи с пропускной способностью 2 Мб/сек и более, а также другие.

По строке 10 указывается использование интрасети.

По строке 11 указывается использование экстрасети.

По строке 12 показывается использование выделенных каналов связи, при этом учитываются как собственные каналы, так и арендуемые у предприятий, оказывающих услуги связи, или у других предприятий и организаций на договорных основаниях.

По строке 13 указывается наличие хотя бы одной собственной страницы в сети Интернет, на которой публикует и регулярно обновляет информацию о своей деятельности. Страница организации должна иметь уникальный адрес, по которому к ней может обратиться любой пользователь сети.

По строке 14 показывается использование услуг спутниковой связи.

По строке 15 указывается использование организацией структурированной кабельной системы (СКС).

По строке 16 использование корпоративных информационных систем, таких как ERP, CRM, и.т.д.

По строке 17 указывается использование принтеров.

В графе 2 показывается «1», если предприятие планирует использовать информационно-коммуникационные технологии в будущем году независимо от того, использовались ли они ранее или начало их внедрения только планируется.

Раздел 2. Наличие персональных компьютеров и информационно-вычислительных сетей

Данный раздел заполняют организации, использовавшие ЭВМ всех типов в отчетном году.

По строке 01 показывается общее количество ПК на конец отчетного года. Сюда включаются компьютеры, находившиеся на балансе организации, взятые в аренду, в пользование, в распоряжение, а также полученные для производства работ на иных условиях.

По строке 02 из общего количества ПК, учтенных по строке 01, показывается количество персональных компьютеров, входящих в состав локальных вычислительных сетей организации. Если в составе локальной вычислительной сети нет персональных компьютеров, то значение этой строки равно нулю.

По строке 03 отражается общее количество ПК, имевших доступ к глобальным информационным сетям как непосредственно, так и через шлюз локальной сети. Таким образом, учитывается общее число компьютеров, которые, используя электронные каналы дальней связи, могли получать и/или передавать информацию.

По строке 04 из строки 03 выделяется общее количество ПК, имевших доступ к глобальной сети Интернет.

По строке 05 отражается количество телекоммуникационного оборудования, обеспечивающего один или несколько видов передач: телефонную, телеграфную, факсимильную, передачу данных с использованием IP-адресации (Интернет, ЛВС) и других

видов документальных сообщений. В том числе: **по строке 06** – коммутаторы, **по строке 07** – маршрутизаторы, **по строке 08** – прочее (факс, модем и т.д.).

По строке 09 – показывается количество серверов в информационных сетях, предоставляющих удаленный доступ к своим службам или ресурсам с целью обмена информацией.

По строке 10 – указывается количество источников бесперебойного питания.

По строке 11 – отражается наличие Web-сайта организации в сети Интернет.

Раздел 3. Факторы, сдерживающие использование информационных технологий

Этот раздел заполняют все организации независимо от того, использовали ли информационные технологии в отчетном году, планируется ли их использование в будущем или перспектива их внедрения вообще не рассматривается.

В данном разделе оцениваются причины, сдерживающие применение ЭВМ всех типов и глобальных информационных сетей, включая сеть Интернет. Эти факторы могут являться причинами недостаточно широкого использования ЭВМ всех типов и сетей в организации, а также несоответствия качества используемой вычислительной техники и телекоммуникационных сетей современным требованиям и уровню развития технологий.

В графе 1 оцениваются факторы, сдерживающие использование вычислительной техники всех типов; **в графе 2** - глобальных информационных сетей, включая сеть Интернет.

Значимость перечисленных причин (строки 01 - 11) оценивается по трехбалльной шкале:

незначительная или малосущественная - код 1;

значительная - код 2;

основная или решающая - код 3.

Раздел 4. Цели использования сети Интернет и других глобальных информационных сетей

Данный раздел заполняют только те организации, которые использовали в отчетном году или планируют использовать в будущем году сеть Интернет и/или другие глобальные информационные сети.

В строках 01-11 перечислены цели использования глобальных информационных сетей. По каждой строке в графе 1 проставляется значение «1», если в отчетном году организация использовала информационные сети для достижения соответствующей цели; в противном случае проставляется «0». Аналогично, в графе 2 проставляется «1», если организация планирует использовать информационные сети в будущем году независимо от того, использовались ли они ранее или только планируется начало их использования; в противном случае проставляется «0».

В строках 01 - 04 перечислены цели общего характера:

строка 01 - поиск по информационным сетям любой информации, полезной или необходимой для деятельности организации;

строка 02 - использование электронной почты (обмен текстовыми сообщениями в электронной форме) для связи с удаленными пользователями. Строку 02 заполняют только те организации, которые в разделе 1 в строке 03 по соответствующим графам проставили значение «1»;

строка 03 - обмен информацией в электронном виде, прием и/или передача файлов любых форматов (тексты, данные, таблицы, программы для ЭВМ и т.д.);

строка 04 - подбор персонала для организации. С этой целью может использоваться как поиск предложений на Web-сайтах служб занятости, рекрутинговых агентств, средств массовой информации и других организаций, предоставляющих подобные услуги, так и публикация сведений о вакансиях на собственном Web-сайте или сайтах других предприятий и организаций;

В строках 05-07 приведены цели использования глобальных информационных сетей для связи с поставщиками Вашего предприятия:

строка 05 - поиск и получение сведений о нужной Вашему предприятию продукции (услугах), ценах, поставщиках, условиях отгрузки и т.п.;

строка 06 - предоставление сведений о потребностях Вашего предприятия в продукции (услугах), их качестве и количестве, сроках и условиях отгрузки и т.п.;

строка 07 - оформление и передача по сети заказов на необходимую продукцию (услуги). С этой целью могут использоваться возможности, предоставляемые поставщиком продукции на его Web-сайте;

В строках 08-12 перечислены цели использования сетей для связи с потребителями Вашей продукции и услуг:

строка 08 - предоставление информации о Вашем предприятии, его деятельности, продукции, услугах, ценах, условиях приобретения, рекламы и любых других сведений;

строка 09 - получение заказов на Вашу продукцию (услуги) по сети. С этой целью могут использоваться специальные возможности, предоставляемые на Web-сайте предприятия;

строка 10 - онлайн-овая поставка продукции;

строка 11 - здесь учитываются услуги, связанные с консультированием потребителей, обновлением по сети продукции, поставляемой в электронном виде. Например, пересылка пользователям новых версий программных продуктов или баз данных, сбор отзывов и пожеланий потребителей, разрешение конфликтных ситуаций и т.п.

строка 12 – дистанционное обучение.

В строках 13-14 перечислены цели использования сети для связи с государственными органами:

строка 13 - получение информации от государственных органов управления;

строка 14 - осуществления операций с государственными органами управления.

В строке 15 - приведены цели использования сети для банковских Интернет-операций или получения доступа к другим финансовым услугам

В строке 16-18 приведены цели использования сети для электронной коммерции, такие как Интернет-магазины, электронные каталоги, электронные биржи.

Раздел 5. Затраты на информационные технологии

По строке 01 показываются общие затраты на разработку, приобретение, внедрение и использование информационных технологий.

По строке 02 показываются затраты организации на приобретение вычислительной техники, в состав которых входят затраты на закупку ЭВМ всех типов, периферийного оборудования (принтеров, сканеров, устройств для архивного копирования, дополнительных мониторов, дисков и т.п.), сетевого оборудования (модемов, концентраторов, маршрутизаторов, сетевых кабелей и т.п.), комплектующих для ЭВМ, включая затраты на вычислительную технику, необходимую для разработки программного обеспечения собственными силами, а также приобретенную специально для оборудования классов для проведения обучения. Затраты на установку, наладку, подключение и обслуживание технических средств учитывают в этой строке только в том случае, если они являются составной частью договора на поставку вычислительной техники и невозможно разделить стоимость техники и затраты на соответствующие услуги.

По строке 03 приводятся затраты на приобретение готовых программных средств всех типов. Затраты на адаптацию и сопровождение приобретенных программных средств, а также на обучение сотрудников по их использованию показывают по этой строке только в том случае, если оказание таких услуг является составной частью договора на поставку программного обеспечения и в рамках данного договора невозможно разделить собственно стоимость программных средств и затраты на соответствующие услуги. Покупка готовых программных средств может быть оформлена любым способом.

По строке 04 показываются затраты на оплату услуг связи: затраты (на оплату услуг провайдеров сети Интернет и других глобальных сетей, а также затраты на прокладку и эксплуатацию выделенных каналов дальней связи, предназначенных для нужд самой организации, услуг службы передачи данных и телематических служб, в том числе услуг IP-телефонии, служба телекс, факсимильная служба, служба видеотекст), сети передачи с коммутацией пакетов, из них – Интернет, в том числе по выделенным линиям, по коммутируемым линиям, по технологии ADSL, электронной почты и прочих услуг. Затраты на почтовые услуги, услуги междугородной, международной телефонной и сотовой связи, по этой строке не учитываются.

По строке 05 учитываются затраты организации на обучение сотрудников, связанное с развитием и использованием информационных технологий. Учету подлежат затраты на обучение сотрудников сторонними организациями и специалистами по договорам с отчитывающейся организацией, а также работниками отчитывающейся организации, если обучение не входит в их должностные обязанности и оплачивается отдельно.

По строке 06 учитываются затраты на оплату услуг, связанных с информационными технологиями, оказанных сторонними организациями по договорам с отчитывающейся организацией, а также физическими лицами - внешними совместителями или работниками, выполнявшими работы по договорам гражданско-правового характера. По этой строке не учитывают услуги связи и обучения сотрудников.

К услугам, связанным с информационными технологиями, относятся:

консультационные услуги по компьютерным техническим средствам, связанные с их приобретением, установкой и эксплуатацией;

консультационные услуги по программному обеспечению;

консультационные услуги по информационному обеспечению и обработке данных, услуги по подготовке и вводу данных, связанные с вопросами организации информационного обеспечения (системами сбора информации, входными и выходными формами, нормативно-техническим и правовым обеспечением);

услуги по разработке автоматизированных информационных систем, систем для научных исследований, систем проектирования и управления на основе компьютерных баз данных;
услуги по техническому обслуживанию и ремонту электронных вычислительных машин и используемого совместно с ними периферийного оборудования;
услуги по разработке системных и прикладных программных средств по заказу потребителя;
прочие услуги, связанные с информационными технологиями.

По строке 07 показываются прочие затраты на информационные технологии, не учтенные ранее в строках 02 - 06. В составе прочих затрат учитываются затраты на разработку программных средств собственными силами, которые включают:

затраты на оплату труда работников как списочного, так и несписочного состава, разрабатывающих программные средства;

обязательные отчисления по установленным законодательством нормам для органов государственного социального страхования, пенсионного фонда, государственного фонда занятости от затрат на оплату труда вышеперечисленных категорий работников;

Данные строки 01, графы 1 должны равняться сумме данных строк 02 - 07, графы 1.

По строкам 08-12 отражаются затраты отчитывающейся организации на информационные технологии по источникам финансирования: строка 08 – за счет собственных средств отчитывающейся организации; строка 09 – за счет средств республиканского бюджета; строка 10 – средства местного бюджета; строка 11 – иностранные инвестиции, строка 12 - средства институтов развития. Сумма строк 08 – 12 должна быть равна данным строки 01.

Раздел 6. Численность работников организации

По строке 01 учитывается численность работников списочного состава на конец отчетного года. Не включаются в списочную численность работники, выполнявшие работу по совместительству и договорам гражданско-правового характера.

По строкам 02 - 10 из численности работников списочного состава на конец отчетного года (из строки 01) выделяется численность специалистов разного уровня квалификации и разных специальностей (занятий, профессий) в соответствии с Классификатором занятости.

Данные суммы строк 02 и 08 не должны превышать данные строки 01.

По строке 02 показывается списочная численность специалистов высшего уровня квалификации на 31 декабря отчетного года.

По строке 03 из строки 02 выделяется численность системных администраторов.

По строке 04 из строки 02 выделяется численность разработчиков компьютерных систем.

По строке 05 из строки 02 выделяются данные о списочной численности программистов системного программного обеспечения

По строке 06 из строки 02 выделяется численность программистов прикладного программного обеспечения.

По строке 07 из строки 02 указывается численность инженеров-электроников, инженеров по связи и приборостроению.

Данные суммы строк 03 - 07, графы 1 не должны превышать значение строки 02, графы 1.

По строке 08 показывается списочная численность специалистов среднего уровня квалификации на конец отчетного года.

Данные суммы строк 09, 10, графы 1 не должны превышать значение строки 08, графы 1.

По строке 09 из строки 08 выделяется списочная численность техников и операторов по обслуживанию ЭВМ и других компьютерных устройств.

По строке 10 из строки 08 указывается численность техников-электроников и техников по телекоммуникациям.

По строке 11 из строки 01 выделяется численность работников использующих компьютеры.

По строке 12 из строки 01 выделяется численность работников использующих сеть Интернет.